

KURYER LITEWSKI

w WILNIE w PIĄTEK DNIA 7 CZERWCA V. S. 1818 ROKU.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Ostatnia data gazet petersburskich jest d. 29 maja. W poprzedzającym numerze gazety naszej domiesiliśmy o przybyciu Jego Cesarskiej Mości do Nikołajewa: teraz Poczta Północna zawiera: iż N. Pan nazajutrz po swoim przybyciu do pomienionego miasta, d. 7 maja, oglądał szkołę szturmanów i artyleryczną, szpital chorych i ubogich, zakłady admirałcyi i nową fregatę 40działową, *Florę*, którą w obecności Monarszey spuszczone z warsztatu o godzinie 9tej zrana. Po jej spuszczeniu N. Pan raczył oświadczyć najwyższe ukontentowanie majstrowi okrętowemu *Mielichowu*. Potem raczył Monarcha oglądać depokart, kunsztkamerę, drukarnią, piękny gajk *Spask*, później zaś na katerze rzeką *Buham* jadąc, oglądał położenie brzegów rzeki i miasta. O godzinie 11 stawili się przed Jego Cesarską Mością, duchowni, jenerałowie, sztabs i ober oficerowie, głowa miasta i kupcy. Duchowieństwo ofiarowało N. Panu święty wizerunek, a kupcy chleb i sól. Na obiad do stołu Cesarza Jmci wezwani byli jenerałowie. O godzinie 3ciej zpołudnia Monarcha w dalszą wyjechał podróż.

Dnia 7 maja, o godzinie 7 wieczorem, przybył N. Pan do *Chersonu*. Wśród odgłosu dzwonów udał się w twierdzy do kościoła *ś. Katarzyny*, wystawionego przez *ś. p. N. Cesarzową Katarzynę II*. U drzwi kościoła przyjął Monarchę duchowieństwo z krzyżem, tudzież chersoński Gubernator cywilny, Hrabia *Saint Prie*, Jenerałowie, Urzędnicy, Szlachta i stan kupiecki. Z kościoła, wśród gromu dział, i radośnych okrzyków mnogiego ludu, udał się Monarcha do przygotowanego dla Siebie domu cywilnego Gubernatora. Tegoż wieczora miasto było oświecone; na czele domu dla pobytu Jego Cesarskiej Mości ukazywały się jaśniejące przezroczyste obrazy stosowane do dawniejszej podróży Cesarzowej *Katarzyny* i terazniejszej N. Cesarza Jmci. Oświecenie przystani i morskich statków kupieckich przesłaniczny stawiło widok.

Do *Tiraspoła* N. Pan przybył d. 29 kwietnia, o godzinie 7mej wieczorem, a d. 1 maja znajdował się na obrótach wojskowych i po obiedzie w dalszą wyjechał podróż. Dla udzielenia pomocy mieszkańcom tego miasta, przez pożar do nieszczęśliwego stanu przywiedzionym, mianował komitet, którego powinnością będzie: powziąć wiadomość o poniesionych przez mieszkańców szkodach, i naznaczyć sumę dla ich wspomżenia; dla kupcowey zaś *Rastryganowey*, która męża i kapitał postradala, raczył Monarcha darować 5,000 rubli.

O podróży N. Cesarzowej Jeymości, *Maryi*, do *Rostowa*, *Ruski Inwalid*, wydawany w polskim języku, umieścił niektóre szczegóły: „U drzwi troickiego kościoła *ś. Sergiusza*, powitał N. Panią, metropolita moskiwski, *Augustyn*, następującą mową:

Nayjaśnieysza Cesarzowa!

„Wita Ciebie ta świątynia okryta siwizną starożytności. Lecz odmładniająca wesolością i w uniesieniu radośnym wołająca: Skądże mi to, niech przyydzie Matka Pana i władcy mojego do mnie! Święty *Sergiusz* równie za życia swego ziemskiego służył *Rossyi* mądrymi radami i modlitwami przed Tronem Pańskim, jak po śmierci; przekonani jesteśmy, przyczynia się do *Wszchemocnego* i jedna dla *Ojczyzny* naszej błogosławieństwo z *Nieba*. *Nayjaśnieysza Cesarzowa!* *Naynocięj wierzemy*, że Bóg wysłuchawszy modłów tego slugi swojego, uhocnił

ukochanego Dawida naszego na pohańbienie pychy i niegodziwości, i okazał nad nami cuda miłosierdzia i dobroci swojej. *Weydź Nayprawowi-rnieysza Cesarzowo!* *Weydź do domu Pańskiego i przy grobie Patrona naszego Sergiusza*, wylej uczucia twej wiary ku Bogu, twej gorącej ku niemu miłości i wdzięczności za wszystkie dobrodzieystwa, które, szczerze wylewając na nas, raczył i w dniach dzisiejszych pomnożyć radość naszą, błogosławiąc *Dom Monachów* naszych i tworząc w nim nową *latorośl!* *Panie!* *Tys* przez usta *Proroka* powiedział: *Pokolenie sprawiedliwych błogosławione będzie, i nasienie ich odziedziczy ziemię. Dokonay twej niezmienney obietnicy; dokonay jej w Nayjaśnieyszym Doniu, wielbiącym ciebie w pokorze, wierze i prawdzie.*“

Za powrotem z *Rostowa*, przybyła N. Cesarzowa dnia 10 maja o godzinie 8 w wieczor do *Peresławla*, gdzie odwiedziwszy kościół *ś. Andrzeja Xiążęcia*, klasztor *Daniłowski* i *Federowski*, nowy i stary kościół w mieście, miała nocleg w domu tamiecznego głowy miasta; nazajutrz, to jest 11 maja, udała się w zupełnym zdrowiu w dalszą podróż traktem ku *Moskwie* i przybywszy na powrót do klasztoru świętego *Sergiusza*, spotkana była przez *Arcybiskupa Augustyna*, otoczonego duchowieństwem, u drzwi kościoła świętej *Trójcy*. Po wysłuchaniu nabożeństwa, *Nayjaśnieysza Podróżna* udała się do *Chotkowa*, gdzie w kościele przy klasztorze panien zakonnych spoczywają zwłoki rodziców świętego *Sergiusza*. Tam z woli N. Pani odprawione zostało żałobne nabożeństwo za dusze w Bogu spoczywających wspomnionych rodziców *śgo Sergiusza*. Odwiedziwszy potem przełożoną tegoż klasztoru, puściła się w dalszą podróż ku *Moskwie*. W podróży *Nayjaśnieyszej* Pani piękna służyła pogoda, i konie były w takty gotowości, że na przepięczenie ich pięciu minut nitracono, za co *Nayjaśnieysza Pani* kilkakroć oświadczała swoje zadowolenie, i officialiści pocztowi w wielu miejscach mieli szczęście otrzymania prezentów od N. Pani, między któremi *Podpółkownik Sofonow*, otrzymał perścień brylantowy, a *Sekretarz Sosnin*, złotą tabakierę. Wszędzie po drodze idącej przez wioski i osady lud się zgromadzał i okazywał radość naywyższą witając *Nayjaśnieyszą Matkę Naylaskawszego* swojego Monarchy okrzykami *Ura*. W miejscach zaś, gdzie są kościoły, Duchowieństwo spotykało N. Panią w ubiorach kapłańskich.

Gazety petersburskie ogłosiły smutną nowinę o zgonie *Xiążęcia Barkłaya de Tolli*, Jenerała Marszałka polnego, zdarzoney d. 14 maja, niedaleko *Królewca-pruskiego*, w podróży *Xiącia* dla poratowania zdrowia. Życie zasługami i chwałą przyozdobione zakończył w wieku lat 60. *Ryzka* zaś gazeta, *Zuschauer*, donosi o przeprowadzeniu zwłók *Xiącia*, z uroczystą paradą wojskową, obrzędami religii i okazałością obywatelską, przez *Ryżę* w dniu 30 maja.

Podług *Ruskiego Inwalida*: przez rozkaz dzienny d. 6 maja, wydany w *Woznesensku*: dowódzca ukraińskiej dywizyi ułanów, Jenerał major, Hrabia *Witt*, wyniesiony na jenerał-porucznika. Były ataman buhskiego wojska, półkownik *Xiążę Kantakużin*, wyniesiony na jenerał-majora, i ma liczyć się w kawaleryi.

Naznaczeni: Dowódzca 1szej brygady buhskiej dywizyi ułanów, jenerał-major, *Ryłow*, dowódzcą teyże dywizyi; dowódcami brygad buhskiej dywizyi ułanów: jenerał-major Hrabia *Dołon*, 1szej brygady; półkownik

Chrapowicki 2, 2giey brygady; pólkownik *Chrapowicki* 4, 2giey brygady dywizyi ukraińskiej ulanow, na miejscu jenerał-majora *Pawłowa*, który ma zostawać przy jenerale-poruczniku Hrabu *Witt*, dla szczególnych poleceń.

Cesarz Jegomość oświadcza zupełne swe zadowolenie jenerał-porucznikowi Hrabie *Witt*, równie za szybkie uformowanie pólkow ukraińskiej i buhskiej dywizyi ulańskich, jakoteż za przywiedzenie ich do tego porządku i stanu, w jakim okazały się przed Jego Cesarską Mością na przeglądzie d. 5go i na działaniach wojskowych d. 6go t. m. Również Cesarz Jegomość oświadcza swoje zadowolenie dowódcóm brygad i pułków tych dywizyi, oraz wszystkim ich szłabs-i-ober-oficerom; a dla niższych rang przeznacza po rublu, po funcie mięsa i po porcyi wódki.

Dnia 16 maja Xiążę Jmość Wirtemberski *Alexander* przejeżdżał przez *Smoleńsk* do *Witebska*.

Ambassador angielski z okoliczności rocznicy narodzin N. Króla Jmci Brytanii *W.*, dawał w *Petersburgu* bal wspaniały.

Do dnia 25 maja przybyło do *Kronsztadu* 228 okrętów. Liczba okrętów w *Rydze* d. 1 czerwca: przybyłych 514, wyszłych 329.

Cena zboża w *Rydze*, dnia 1 czerwca: laszt żyta 318-321 $\frac{1}{2}$ r. ass. laszt pszenicy 615 r. ass. laszt jęczmienia 283 $\frac{1}{2}$ r. ass. laszt owsa 253 $\frac{1}{2}$ -245 r. ass.

Kurs wileński na assygnaty: rub. srebr. 3 r. 87 $\frac{1}{4}$ k.; dukat 10 r. k. 94; imperyal 57 r. 70 k.

KRÓLESTWO POLSKIE.

Zdanie Senatu o Raporcie Rady Stanu. (Ciąg czwarty.)

Wydział Spraw Wewnętrznych.

Wydział administracyi krajowej nayrozciąglejszy, co do przedmiotów, naybliżej wpływający na codzienny byt Obywateli, naywięcej ściąganie także na siebie uwag i postrzeżeń. Tu zaiste szczególniej uyrzemy tę czynność, która całą naszą administracyją ożywia, i tu naywięcej widocznych już skutków usiłowań rządowych.

Powinniśmy sobie wieszować, iż zachęcona bezpieczeństwem Konstytucyją zapewnioném, znaczna liczba kolonistów cudzoziemskich przeniosła się do nas, i część ich za staraniem Rządu wygodne znalazła siedziby. Kraj ten znaczney jeszcze potrzebuje ludności; puszcze i pola zarosłe, czekają rąk, któreby je w uprawne zamieniły niwy. Koloniści cudzoziemscy, przynoszą z sobą swoją pracowitość, swój przemysł; życzyć należy, aby lawni mieszkańcy, łącząc się z niemi, korzystali z ich dobrych przykładów, a sami ich na rodaków przerobili.

Z radością widzimy po całym kraju, jakowyś ruch, jakieś ku lepszemu dążenie, które oznacza powrót tej ziemi do życia. Wszakże razem z Raportem Rządowym wyznaczyć potrzeba, że te oznaki powracających się i dostatków między włościanami bardzo są jeszcze słabe. Ta klasa tak szanowna, a zazwyczaj tak nieszczęśliwa, pierwsza doznaje klęsk kraju, które wszystkie o nią się opierają, ostatnia zaś używa jego pomysłności. Kiedy właściciel gruntowy, kiedy mieszkaniec miast większych już poczuwa pierwsze skutki porządku i pokoju, włościanin ledwo się ich w dalekiej spodziewa przyszłości. Ogołocony z zaprzęgu, obarczony bez miary podatkami i powinnościami, żadną miarą przyysć do siebie nie może; cóż dopiero jakiegokolwiek dorobić się zamożności? Przedsięwzięte niektóre starania około poprawy ich bytu, choć mało znaczące, i mniejszych dotykające szczegółów, warte są jednak pochwały. Wszakże większe konsensowe na żydów w tymże nałożone celu, nie trafia do niego: bo kiedy nie odstępca żydów od szkodliwego szynków przemysłu; przymusza ich raczy do natężenia wszystkich sprzężyn przebiegłego dowcipu, aby do szczętu włościan zubożyć dla wypłacenia się Rządowi i właścicielom. Zostaje jedyny środek: na zawsze żydów od szynków usunąć.

Liwerunek acz przez zmianę na opłatę pieniężną nieco jest ulagodzony, bo już nie wymaga wydatków na magazyny, uwalnia od wielu mitreg w dostawianiu i oddawaniu produktów, zawsze jednak na samych spada rolni-

ków, i tém jest dotkliwszy, że nietrafne jego w przeszłych czasach rozłożenie, nayniesprawiedliwszą rodzi nierówność. Nadto, ceny przez sam Rząd nałożone, zniżone co do ziarn w mniejszey kwocie wymaganych, wysokie pozostały co do przystaw znaczniejszych, owsa, siana i słomy; a przez to w wielu miejscach uciążliwemi się okazały. Z tych powodów łatwo wniesć można, że liwerunek jest jedną z przyczyn, które na długą niedolę przeznaczają włościan, jeżeli ich wspaniała ręka Monarchy nie wesprze. Gdyby, ze względu na potrzebę niezbędną Skarbu, opłata liwerunkowa w części pozostać miała, wypadaloby koniecznie, aby inaczej była rozłożona, lub zmieniona na inny pobór równiey wszystkim ciążący. Dotąd bowiem, gdy inne klasy mieszkawców, których klęski wojenne mniej dotknęły, używają już słodyczy pokoju: jedni tylko rolnicy i właściciele gruntowi, zamiast spodziewaney i należący się im ulgi, nałożone w czasach burzliwych nadzwyczajne ciężary dźwigać jeszcze muszą. Przyniosłoby im niejakaś pomoc ukończenie i zaspokojenie rachunków o pretensye ich do Skarbu, nakazane dawno po Województwach, lecz które dotąd zrobione nie zostały; gdy jednak tak długiego zdaje się nie potrzebują czasu, żądać słusznie można, aby przyspieszonymi były.

Miasta, mianowicie mniejsze, aczkolwiek zwolna bardzo powstają, jednakowoż o krok daley niżeli wsie postąpiły. Tu Rząd do skuteczniejszych udał się środków, przeznaczając na pożyczkę, chcącym się budować, znaczne summy, których kraj zapewne załować nie będzie. Pozostaje wysledzenie własnych miast dochodów dział zatraconych lub roztrwonionych, oraz ułożenie ich etatów, tak, aby ich dochody nie na same tylko pensye officyalistów, ale i na użytki miasta obrócone były. Rzecz ta w Raporcie napomknięta prędkiego wymaga uskutecznienia, co, po gorliwości Kommissyi Spraw Wewnętrznych, obiecywać sobie niewątpliwie można.

Warszawa była szczególnym przedmiotem starań rządowych.— Dzielne były te starania, i szczęśliwe wydały skutki.— Hoymie uposażona stolica, piękniejszą przybiera postać. Uporządkowanie iey da początek podniesieniu się innych miast znaczniejszych, które zechcą w miarę swych sposobów doysć do podobnego porządku i ochędostwa.— Tu jest miejsce mówić o *wyłączeniu* i o *zapadłym* w tej mierze wyroku rządowym.— Konstytucya w Artykule 26tym *własność* jako podstawę społeczeństwa zatwierdziwszy, w następującym Artykule waruje: iż niekiedy Rząd będzie miał wolność, wymagać odstąpienia własności; lecz dodaje, że *Prawo* oznaczy formy i przypadki, do których powyższe prawidło zastosuje się.— Uchwały więc Seymowej na to potrzeba, któraby ściśle określiła, co znaczy *użyteczność publiczna*, kto ją ma uznawać i w jakich formach; któraby jasno wytłumaczyła, iż jedna tylko dowiedziona potrzeba stanu, i znaczna korzyść powszechna, usprawiedliwić zdołają *wyłączenia*— Prawa na to obiecanego przez Konstytucyją, kraj z tém żywszą niecierpliwością oczekuje, iż pomienione Rządowe postanowienie, nie zaspokaja co do tych warunków troskliwości powszechney, i z brzmienia swojego jest tylko témczasowém.

Słyszał Senat w czytany Raporcie wymienione wszystkie nowe opłaty, które Rząd uznał potrzebą po różnych miejscach ustanowić, jako to: kopytkowe, opłata od portera, konsensowe, mostowe, i t. p.— Pobory te choć w dobrych zamiarach nałożone i dobrze użyte, winien Senat wskazać Królowi naszemu, jako przeciwnie duchowi i literze Konstytucyi. Opłaty jakiegokolwiek rodzaju są podatkami. Podług Konstytucyi podatki nakładać, czy to na cały kraj, czy je upoważniać na szczególne miejsca, do uchwały Seymu tylko należy.

Postępując w rozbiórce Raportu porządkiem materyi, przychodzi nam mówić o kwaterunku.— Ten zabytek rewolucyynego systematu prowadzenia wojen, póki nie ustanie, póty wsie i miasta do dobrego bytu nie przyjdą.— Póki trwa terazniejszy kwaterunek, nikt w istocie własności swojej nie jest panem, widzi jey używanie sobie odjęte, i w tej bojaźni, nie ma chęci, ani pomnażać, ani odnawiać zabudowań.— Dla wyyscia z tego zgubnego porządku rzeczy, nie ma innego sposobu, tyl-

ko wystawienie koszar i stajni, a nadto zaprowadzenie stałych kwater. — Do czego z radością widzimy, iż Rząd przedsięwzięcie już niektóre środki.

Rękodzieła i fabryki, bez których miasta ani istnieć, a tém więcej wzrastać nie mogą, i które są głównym powodem do ich zakładania, znaczne i niebezskuteczne od Rządu odebrały zachęcenia. — Nie będzie kray żałował wydatków na tołożonych. — Spuszczać się na własny interes każdego, i spodziewać się, że fabryki same powstaną i wzrosną, kiedy dosyć zysku przynosić będą, aby się utrzymać mogły; jest w istocie nayprawdziwszą zasadą: lecz jak wszystkie prawdy, ulega pewnym umiarkowaniom w praktycznym zastosowaniu. — Pierwiastkowe zaprowadzenie fabryk w kraju zupełnie z nich ogolonym, jest zawsze z dosyć znacznym *resico* połączone, wymaga znaczniejszych niż gdzieindziej pierwszych funduszy, dla większej trudności w dostaniu wprawnych rąk, potrzebnych machin, aparatów, wszelkich pomocniczych narzędzi, i już podrobionych materiałów. — Te trudności i długi nałóg mieszkańców, przez który przenoszą towary zagraniczne, i niedowierzają fabrykom krajowym, są przyczyną, że prywatny interes sobie zostawiony, w tym razie daleko później działa, niż rzeczywista możność i potrzeba krajowa tego wymaga. — Wpływ Rządu i pomoc, te pierwiastkowe trudności usuwa i pierwszy daje popęd. — Lecz popęd ten byłby próżnym, jeźliby potem ruch sam przez się, nie mógł utrzymać się i odnawiać. — Tu więc okazuje się mądrość Rządowa, kiedy takie jedynie wspiera fabryki, które stosownie do potrzeb kraju, materiały krajowe przerabiając, przez własny odbyt zakwitnąć potrafią, bez dalszej pomocy Rządowej.

Postanowienia wydane o nowych wynalazkach, orzecznielniczkach i profesjonalistach, noszą na sobie cechę przeczności i swobodnych zasad Rządu.

Dzięki oddać winniśmy Rządowi za podjęte starania do ożywienia handlu. — Zapowiedziane jarmarki na bydło, skoro swój skutek odbiorą, tak dla swych okolic, jako i dla całego Królestwa pożyteczne wydadzą owoce. Lecz walny jarmark w *Warszawie*, uzna zapewne Senat za jedną, z tych myśli szczęśliwych, które do wzrostu handlu, i podniesienia Stolicy dziełnie przyczyniając się, światley Administracyi, co ją uskuteczniła, zaszczyt na zawsze przynoszą. Zyczyć pozostaje, aby Rząd nie przestawał stale i skutecznie wspierać tak pomyślnie rozpoczęte dzieło. Lecz handel nasz nie weźmie wzrostu, póki tyle zawał spotykać będzie od krajów posiadających uycia rzek naszych, i główne traktaty handlowe, i póki w *Wiedniu* podpisane umowy dopełnione nie będą.

Cieszymy się nadzieją, że z czasem ta zgubna polityki zasada, iż *ziemia obcą sobie granicą przecięta, już w jednej z swych części zakwitnąć nie może, tylko przez szkodę drugich*, zupełnie, po danym początku w *Wiedniu*, przez wszystkie Rządy zamiechaną zostanie.

Łatwość i bezpieczeństwo komunikacyi lądowych i wodnych, jest zapewne jednym z czynniejszych środków bogactwa i oświaty krajów. — Bez nich handel wewnętrzny, ten poprzednik handlu zewnętrznego, i daleko od niego korzystniejszy, istnąć nie może. — Zważając jak w krótkim czasie, drogi i wewnętrzne spławy krajowe polepszyły się, odda zapewne Senat winną zaletę za obrócone tak czynnie usiłowania Rządowe, do tak ważnego przedmiotu.

F R A N C Y A.

(z *Gaz. berl. i Korr. hamb.*) *Paryż dnia 25 maja.* Dnia 23 t. m. Królewsko-Pruski poseł, Hrabia *Goltz*, miał udzielną audyencyą u Króla i złożył od swego Monarchy list z uwiadomieniem o zaślubieniu Xiężniczki *Fryderyki* z Panującym Xiążęciem *Anhalt-Dessau*.

Xiążę *Bourbon* (terazniejszy Xiążę *Condé*) odwiedził i obdarzył w domu inwalidów, mającego 103 lat starca *Leclerc*, który służył wojskowo pod oycem jego.

Uczony *P. Monge*, który wyłączony był od r. 1815 z Instytutu, za zezwoleniem rządu znowu do niego powróci.

Czuyna policja nasza odkryła bandę złodziei i nie bez oporu (albowiem i krew płynęła) poymała naczeln-

ka tej bandy, zbiegłego z galer więźnia, imieniem *Cognard*, który się ukrywał pod znamienitem imieniem *P. de St. H.*...

Paryż dnia 27 maja. Wczoray odprawił się w *St. Denis* uroczysty pogrzeb zmarłego Xiążęcia *Condé*. Na kondukcje znajdowały się chorągwie wszystkich regimentów: cześć, którą niegdyś samym tylko głowom ukoronowanym oddawano. Wojskowa eskorta składała się przeszło z sześciu tysięcy ludzi.

W kaplicy zamku *Vincennes*, zdarzyła się wzruszająca nader uroczystość. 50 żołnierzy z gwardyi otrzymali sakrament bierzmowania, i przyjmowali pierwszy raz komunią; dwaj z nich dniem wprzód *ochrzczeni* zostali.

Poymany i uwięziony w *Paryżu*, *Cognard*, unknął z galer w roku 1806, schronił się do *Hiszpanii*, udawał emigranta, wszedł do służby, powrócił do *Francyi* pod imieniem Hrabiego *Pontis de St. Helene*, wszedł do służby w stopniu szefa batalionu do legionu depar. *Sekwany*. Jeden z więźniów, będących z nim na galerach, poznał go i donosił o tem policyi. Przyjemny jest postaci i mówi dobrze po hiszpańsku; a dawniej miał być mistrzem fechtow w jednym regimente. Teraz osadzony za dopuszczanie się kradzieży.

Lista terazniejszych Parow *Francyi* składa się ze 213 członków, mianowicie: 65 Duków, 52 Margrabiów, 85 Hrabów, 6 Vikontów i 5 Baronów.

Xiążę *Devonshire* przybył tu z *Anglii*.

Xiążę *Talleyrand* używać będzie kąpieli w *Cauderet*, a potem uda się do *Neapolu*, dla podziękowania Królowi *Obojey Sycylii* za darowane jemu Xięstwo *Dino*.

W *Rennes* dla Pana *Dunoyer*, jednego z wydawców *Cenzora Europejskiego*, grana była przed jego więzieniem serenada: dyrektorow tej muzyki aresztowano.

A N G L I A.

(z *Gaz. berl. i Korr. hamb.*) *Londyn, dnia 26 maja.* Wczoray popołudniu przybył *J. K. W. Xiążę Cambridge* z młodą małżonką przez *Calais* do *Dover*, bez odwiedzenia *Paryża*. Xiążę przybył dziś do *Londynu*.

Stan zdrowia Królowey znacznie się polepszył. Królowa *Jmć*, od d. 24 t. m., już przez cały dzień nie zostawała w łóżku, i przyjmuje odwiedziny. Nocy także ma spokojne. Królowa żałuje tylko mocno, że d. 22 t. m. nie mogła, jak przez tyle lat, obchodzić uroczystości dnia urodzin ukochanej swey córki, Xiężny *Elżbiety Clouester*.

Obawa o zdrowie Królowey *Jmci*, blizkie wybory parlamentowe, które każdego razu więcej 2 milionów funtow szterlingow ze stolicy do prowincyy wyprowadzają, fałszywe zatrwajające wieści o stosunkach naszych z *Ameryką i Europą*, zniżyły cenę papierow, *Stocks*, zwanych na 2 procenta. Jednakże nie wąpi gazeta ministerjalna, *Courier*, o prędkim ich podniesieniu się, ile, że przychod tegoroczny będzie wyższy od dochodu przeszłoroecznego, podług wszelkiego podobieństwa, na 3 miliony funtów s. „Nigdy widoki nasze równie wewnątrz jak zewnątrz nie były tak przyjemne i wypogodzone, wyraża gazeta *Courier*. Wszyscy na stałym lądzie czują potrzebę i błogość pokoju. Zblizający się kongres nie ma innego celu, tylko wzmacnić węzeł jedności w *Europie*. A w *Ameryce* Stany Zjednoczone takież są ożywione uczuciem. Używaymyż dobrodzieystw pokoju, który szczęśliwość naszą pomnoży, a moralność poprawi!“

W Izbie wyższej poprawa bilu regencyynego przyjętą została bez głosowania, z tą tylko różnicą, że nie Królowa, ale Parlament mianował czterech nowych członków Rady Królewskiej, która przydaną jest Królowey, a mianowicie Hrabiego *Macclesfield*, Biskupa londyńskiego, Lorda *St. Helens* i Lorda *Henley*. (Wprzód było 8 radzców, teraz 12. W przypadku śmierci Królowey, rada takowa zastępować będzie przez sześćdziesiąt dni parlament.)

W Izbie niższej, wyjąwszy przyjęcie bilu względem cudzoziemców, nic ważnego nie zaszło.

Uderzającym jest powiększenie się liczby fałszywych papierów bankowych. W roku 1797 summa fałszywey tej monety wynosiła tylko 1500 f. s.; we 3ch pierwszych miesiącach tego roku podniosła się już do 19,890 f. s.

Dnia 23 t. m. towarzystwo przyjaciół czystego wyboru parlamentowego obchodziła jedenastą rocznicę swą. *Sir Francis Burdett* przyzował.

Lord *Cochrane*, który się na 18 miesięcy z Anglii oddał, jak słyhać, dla objęcia dowództwa na morzu w Ameryce południowej, pożegnał się ze zgromadzeniem. Panu *Hunt*, który chciał podać siebie za kandydata w *Westminster*, przez długi czas nie dawano głosu, aż nakoniec otrzymał go na usilną prośbę Pana *Burdett*. Spełniane toasta były: „Narod, jako jedyne źródło prawej władzy! Król i konstytucya i prędkie ich ozdrowienie! Duma *Westminsteru*! i chwała Anglii *Sir F. Buraetr*! Irlandya i zguba intolerancyi! Szkocya i duch reformy! Oby wszystkie wybory były tak wolne, jak *Westminster*skie etc.“ — Gazety nasze napełnione są imionami dawnych i nowych kandydatów dowyborów parlamentowych.

Wyprawa nasza do bieguna północnego wypłynęła dnia 3 maja z *Shetland*, ku ciążninom *Davis* i *Beerling*. Oficerowie wychodzili na ląd w *Shetland*, polowali na kaczki etc. Maytkom nie pozwolono opuszczać okrętów: obawiano się bowiem dezercyi. Mają oni muzykę na pokładzie i byli najlepszey myśli.

Jeden z młodych naszych Lordów, to jest, Lord *Spencer Churchill*, z niecierpliwości dla prędzey jazdy przewrócił na publicznym gościńcu kolaseczkę jednego mieszczanina, który z ciotką swoją i młodą jedną dziewczyną zwolna jechał. Dziewczyna się zabiła, ciotka i mieszczanin mocno uszkodzeni; ale Lord *Churchill* bez najmniejszego uszczerbku daley sobie pojechał.

KRÓLESTWO BAWARSKIE.

(Z *Kor. hamb.*) *Monachium*, d. 27. maja. Dzień wczorayszy i dzisiejszy będzie wiecznie pamiętnym w rocznikach dziejów naszych przez nadanie konstytucyi, która to wszystko zawiera, czego się mógł spodziewać od Króla narod, odznaczający się wiernością i przychylnością do prawego swoich władców rodu.

Wczoray o godzinie 3ciey Herold Królestwa wśród odgłosu dział oznaymił na rynkach publicznych stolicy, postanowienie J. K. Mości, o nadaniu nowej królestwu konstytucyi.

Dzisiaj w rocznicę urodzin swoich, J. K. Mość przybędzie bez obrzędowego przyjęcia z *Nymphenburga* do stolicy. O godzinie 10tej udadzą się: Ministrowie stanu, Marszałek polny, wielcy Urzędnicy dworu, rada stanu, Prezydenci i vice-prezydenci władz krajowych, do sali marmurowey dla oczekiwania na Jego Królewską Mość; ztamtąd zaś Król z Xiążętami i zgromadzonemi władzami uda się do Izby rady państwa, gdzie J. K. Mość na tronie zasiędzie, i wyda rozkaz do zaprzysiężenia aktu. W czasie processyi da się słyszeć 100 wystrzałów działowych. Po odbyciu przysięgi uda się zgromadzenie, oprócz Króla, do kościoła zamkowego, gdzie uroczyste odprawi się nabożeństwo i śpiewane będzie *Te Deum*. Po lewey stronie Ołtarza wzniesiony będzie baldakin tronowy, a pod nim portret Jego Królewskiej Mości. W czasie *Te Deum* znowu sto razy dadzą ognia z dział. Po skończonym nabożeństwie, udadzą się członkowie różnych kolegiów, do mieysc swoich posiedzeń, dla złożenia przysięgi przepisanej w konstytucyi. Wieczorem tego pamiętnego dnia dadzą się znowu słyszeć gromy dział w takieyże liczbie.

We wstępie konstytucyi wyrażono:

Akt niniejszy jest dziełem naszej wolney i niewzruszoney woli po dojrzałym i wielostronnem naradzeniu się i po wysłuchaniu zdania naszej Rady państwa. Lud nasz znajdzie w treści tey ustawy rękoiymią naszych oycowskich dla kraju uczuć; wolność sumienia, i sumienne oddzielenie tego wszystkiego; co jest własnością stanu i kościoła; wolność opinii, przy prawnym ograniczeniu zaradzającym nadużyciu; równe prawo dla wszystkich krajowców do wszystkich stopni zasług krajowych i do wszystkich odznaczeń zasługi; równe prawo do obowiązku i do zaszczytów oręza; równość praw i równość w obliczu prawa; bezstronność i niepodległość sądownictwa; równość w nakładaniu podatków i w ich wyplacaniu; porządek we wszystkich częściach gospodarstwa krajowego; prawną opiekę dla

kretytu państwa i zapewnione użycie naznaczonych na to środków; wskrzeszenie zgromadzeń gminnych, przez oddanie napowrót pod ich zawiadywanie tych rzeczy, które naybliższy mają z ich pomyślnością związek; stan powstający ze wszystkich klass osiadłych w kraju mieszkańców, z prawami naradzania się, głosowania, zezwolenia, żądania i uskarżania się na znieważenie praw, zwołany dla tego, aby na publicznych zgromadzeniach pokrzepiał mądrość obrad, bez osłabienia siły rządu; nakoniec ureczenie rządu zabezpieczające przeciwko dowolney odmianie, lecz nieprzeszkadzające do postępnym ulepszeń wspartych na doświadczeniu.

Bawarczycy! Te są główne rysy danej wam z wolnego naszego postanowienia konstytucyi, upatrujcie w nich zasady Króla, który roskosz dla swego serca i sławę swego tronu chce znaleźć tylko w szczęściu swojej oyczyzny i w miłości swego ludu.

Oświadczamy następujące postanowienie, jako Ustawę Królestwa Bawarskiego:

Tytuł 1. *Postanowienia ogólne.* 1) Królestwo Bawarskie, obejmując wszystkie dawniejsze i nowsze części kraju, jest państwem Monarchicznem udzielnem podług terażniejszey ustawy Konstytucyney. 2) Na całe Królestwo ustanawia się zgromadzenie Stanów, podzielone na dwie Izby.

Tytuł 2. *O Królu! Następstwie Tronu i Administracyi kraju.* (składa się z 22 §§.) 1) Król jest naywyższym zwierzchnikiem kraju, jednoczy w sobie wszystkie prawa władzy krajowej, a wykonywa ją podług postanowień w tey ustawie opisanych. Osoba jego jest święta i nieetykalna. 2) Korona jest dziedziczną w linii męskiej domu królewskiego podług praw pierworodztwa i następstwa linii pobocznych. 3) Zdolność do następstwa daje prawe urodzenie z małżeństwa za Królewskim zezwoleniem zawartego. 4) Linia męzka ma pierwszeństwo przed niewieścią. Xiężniczki od następstwa są wyłączone, dopóki się znajduje jeden potomek męzki, albo Xiążę z pobocznych linii dziedzicznych, do następstwa zdolny. 5) Po zupełnem wygaśnięciu linii męskiej i w niedostatku układu następstwa, zawartego z jakim domem Xiążęcym związku niemieckiego, następstwo przechodzi na linię niewieścią, podług ustanowionego porządku w linii męskiej. 6) Pełnoletność Xiążąt i Xiężniczek domu królewskiego następuje po skończonych 18tu latach. 7) Reieneya kraju bydz ma: a) w czasie nieletności Monarchy; b) jeżeli Monarcha w sprawowaniu kraju na długi czas przeszkody mieć będzie, i o rządach państwa starania mieć nie będzie, albo nie będzie mógł. 8) Król może z pełnoletnich Xiążąt domu swego obrać Rejenta na czas nieletności swojego następcy: w przypadku, gdyby tego nie było, może obrać z porządku linii poboczney; a jeżeli jednego z Xiążąt linii pobocznych nie będzie, rejencyą może oddać Królowey wdowie. 9) Ministeryum krajowe stanowi radę rejencyi, a rejent obowiązany jest we wszystkich ważnych sprawach uwag jego zasięgać. (dalszy ciąg nastąpi.)

HISZPANIA.

(z *gaz. berl.*) Podług gazet paryżkich, Infant *Don Francesco*, po dziesięcioletniej niebytności, przybył do *Madrytu* d. 9 t. m., i z wielką uprzejmością przyjęty był od Króla.

Donoszą z *Madrytu*: „Daley tu jesteśmy, ażebyśmy mogli myśleć o zerwaniu związków pokoju z *Ameryką*. Dyplomatyczne stosunki nasze doprowadzą zapewne do dobrowolnego z naszej strony odstąpienia obu *Floryd*, a wynagrodzenia pieniężnego ze strony *Ameryki*. Układy w tey mierze rzeczywiście już rozpocząć się miały. — Dnia 1 t. m. Król razem z Infantem, *D. Carlos*, był obecny na posiedzeniu Rady *Mesta* (w rzeczy chowu bydła i uprawy rolniczey), a dla uwiecznienia pamięci swey obecności, rozkazał przesłać Radzcom medale. — *Elżbieta Garnerin* i jey oyciec, którzy d. 11 maja w *Madrycie* puścić się mieli na balonie, ale nie mogli, tylko co od pospólstwa nie zostali rozszarpani, chociaż oświadczyli się zwrócić każdemu opłatę.

Mówią, że *Karól IV*, Król hiszpański, ma zamiar mieszkać na przyszłość w *Paryżu*.

Wilno dnia 7 Czerwca 1818 roku.

O g ł o s z e n i a.

Полевое Провіантское Коммисіонерство опдѣльнаго Лицовскаго Корпуса дѣлаєшь чрезъ сіе вызовъ желающихъ къ торгамъ на поставку въ Виленскіе Магазины для продовольствія Виленскаго пѣхопнаго полка съ 1го числа предшоящаго Августа по 1819 годъ. Муки 4,110 чепвершей и крупъ 358 чепвершей 2 чепверика 4 гарнца. Торги сіи будущъ производимы въ Виленской Казенной Палашѣ, въ сроки 21го, 22го и 24го числа Іюня, а для перепоржекъ назначаюся 26, 27 и 28 числа Іюняже мѣа сего года.

Сумма на задашокъ выслана въ Виленскую Казенную Палашу и подробныя кондыщи можно шамъ видѣшь во всякое время.
Ober-Провіантмейстеръ Скребницкій.
Членъ Коммисіонерства Казковскій.
Секретаръ Гулакъ.

Polne Prowiantskie Kommissyonierstwo oddzielnego Litewskiego korpusu, zawiadania ninieyszemъ zyczącymъ wziąć obowiązekъ dostawy do Wileńskich magazynów, na żywność Wileńskiego piechotnego Półku, z dnia 1go następnego miesiąca sierpnia r. b., do 1819 roku, maki 4110 cztertni i krup 358. cztertni 2 czterwyki, 4 garce. Targi na ten Liwerunek będą agitowane w Wileńskiej Skarbowej Izbie, w Terminach 21go, 22go i 24go, dni czerwca, a dla dobiecia onychъ назначаю się 26, 27 i 28 dnia tegoż miesiąca czerwca bieżącego roku.

Summa na zadatki wyslaną została w Wileńską Skarbową Izbę, gdzie i szczegóły warunkowe Liwerunku widzieć można w każdymъ czasie.

Ober Prowiantmeister Skrebicki.
Członek Kommissyonierstwa Kaczkowski.
Sekretarz Hulak.

1 Z powodu niejawienia się do Wileńskiej Skarbowej Izby na terminy oznaczone dawniej po czterokroć zyczącymъ wziąć w dzierżawę w mieście Wilnie Sosowego i Konsumpcyjnego poborów, zostających teraz w Skarbowej Administracji, od czasu oddalenia nieakuratnych dzierżawców Żydów Hruszki i Cypki; Skarbowa Izba nazaczyła nowe dla targów terminy; pierwszy dnia 10 drugi 12 i trzeci ostateczny 14 miesiąca terażniejszego junii; a zatymъ zyczącymъ wziąć w dzierżawę wspomniane pobory, do 1. styczni 1819 roku, zechcą przybywać do teyże Izby Skarbowej na terminy oznaczone z dostatecznymi ewikcyami. Junii 1 dnia 1818 roku.

Sowietnik Ławrynowicz.
Sekretarz Kazimierz Nowicki.

1 W Mińskim Gubernialnym Rządzie ma się przedawać z publicznego targu opisany za Skarbowy dług, Mińskiego mieszczanina żyda Calema Czerniaką, murowany dwópiętrowy dom z zabudowaniem, pod którym znajduje się 20 kwadratowych sążni ziemi; oceniony rub. assygnacyynych 10,500; a zatymъ zyczącymъ kupić takowy dom, zechcą przybywać do tego Gubernialnego Rządu sami, lub od nich prawnie umocowani w terminie trzymiesięcznym dla targów. Maja 15 dnia 1818 roku.

Sowietnik Czohłokow.
Sekretarz Arcimowicz.

1 Od Rządu Gubernialnego Mińskisgo ogłasza się: iż w Mińskiej Skarbowej Izbie będą odbywać się targi na dostawkę różney żywności i materiałów, do Bobruyskiego wojskowego szpitalu; a zatymъ zyczącymъ wziąć takową dostawkę, zechcą jawić się do Mińskiej Skarbowej Izby na terminy 3go, 5go i 8go miesiąca julii terażniejszego roku. Dnia 20 maja 1818 roku.

Sekretarz Felicyan Arcimowicz.

1. Od Litewsko-grodzieńskiego gubernialnego Rządu ogłasza się: majątek Meklemburg Szweryńskiego dworu Nadwornego Sowietnika Teodora Cukierbekiera fon Buszena, Mieleiczycy (oprócz miasteczka), w Brzeskim powiecie położenie mający, w którym liczy się po rewizyi 1811 roku, dusz płci męzkiej 206, postanowiono w skutek ukazu Rządzącego Senatu wyprzedać z publicznego targu, dla przedaży którego назначаю się trzy terminy: pierwszy dnia 12go julii; drugi dnia 12go augusta; a rzeci ostateczny dnia 15go miesiąca septembra bieżącego 1818 roku; a jeśli się zyczącymъ znajdą, zechcą przybywać dla targów na pierwsze dwa terminy do

Brzeskiej Szlacheckiej opieki, a na ostateczny do Rządu gubernialnego. Maja 30 dnia 1818 roku.

Sekretarz Kazimierz Siedlecki.

NOWE DZIEŁA.

W Drukarni XX. Pijarów u Alexandra Zołkowskiego.

D. 15 marca, wyszedł z druku Nmer 110 Tygodnika Wileńskiego, w którym są następne materye: Podróże do Brezylji, a szczególniej do powiatów w złoto i diamenty obfitujących i t. d. przez J. Mawe — List do Redakcyi z przyłączonym listem J. J. Rousseau do X. Raynal, o szkodliwym używaniu miedzianych naczyń — Wyjątek z poematu Bibeydy, Raymunda Korsaka — Dalszy ciąg znalezionej rękopismu — O sławnych kobietach w Austrii — Logogryf — w Nrze 111ym: Suczka Floryana, powieść z fran. P. de Bouilly — Ciąg dalszy Bibeydy — Oda, Nieśmiertelność — Ner 112ty: Podróże do Brezylji, (ciąg dalszy) — O ludziach światowych, P. Diuclos — Do Redakcyi list trzeci — Ner 113ty: Natani Mitrydanes, powieść, z Dekameronu J. Bołkacyusza — Bibeydy (ciąg dalszy) — Wyjątek z listu Dyonizego Paszkiewicza do P. K. D. — List czwarty do Redakcyi — Wiersz A. Goreckiego, do B. Kicińskiego.

W teyże Xiegarni są następne dzieła:

Ogrodnictwo praktyczne czyli sposob hodowania jarzyn, drzew owocowych i kwiatów, bez pomocy doskonałego ogrodnika, przez J. Zielińskiego, 8vo, 1817, sreb. kop. 75.

Opisanie obchodu żałob. nabożeń. po zgonie ś. p. T. Kościuszki, odbytego w Mińsku d. 7 mar. 1818. 8vo kop. 15.

Człowiek wiejski albo georgiki francuzkie, przez J. De Lilla, tłumaczenia Fran. Xaw. Chomińskiego, z notami obszernymi na pap. białym 8vo w Wilnie 1817, rub. 1.

Kazania Niedzielne X. F. Godlewskiego część. II. 8vo. w Wilnie 1818 kop. 40.

1. Nowa Edycya piątego Koncertu Fielda, po rubli 3. kop. 75 i inne dzieła tegoż autora, oraz rozmaite Uwertury, są nanowo sprowadzone do handlu Józefa Kopscha na ulicy Zamkowej; jako też i nowe fortepiano, oprócz znajdujących się tam już Instrumentów i nót muzycznych.

1. Excerpt oświadczenia z Protokołu potocznego Ziemskiego Powiatu Wilkomierskiego w dacie po niżej wyrażoney zapisanego et corundem pod pieczęcią urzędową Ziemską Powiatu Wilkomierskiego stronie wydany.

Roku tysiąc ośmset ośmnastego miesiąca maja trzydziestego pierwszego dnia, oświadczenie Imieniem JW. Onufrego Kosski Sędziego Graneznego Powiatu Wilkomierskiego, czyni się w tém składzie wydarzenia, prawem wieczysto rzeczonym w roku teraż. bieżącym maja dwudziestego dziewiątego dnia wydanym, et corundem przyznaniem w aktach Ziemskich Wilkomierskich stwierdzonym, W. Justyn Kossko Szambelanic bylego dworu polskiego brat rodzony, schedę oyczystą, wrzędzie dal-

szego rodzeństwa, z dóbr Świętorzeczka Lasopola, z atynencyami: Staszkuniszek i Petkuniszek, w Powiecie Wilkomierskim położonych, oraz wszystkich summ, przychodzących bez żadnej wyłączni wiecznością postąpił, w takim więc nabyciu aby oświadczający się za długi brata nieodpowiadał, uprasza wszystkich wierzycieli, aby przed dniem dwudziestym czwartym, junii roku bieżącego do majątku Świętorzeczka, gdzie oświadczający się rezyduje, o wypłatę swych należności zgłosili się, z którymi oświadczający się dogodnie układy czynić nie ubliży, nadal zaś aby wybywa schedy majątku Świętorzeczka, Lasopola, Staszkuniszek i Petkuniszek, oraz wszelkich summ, nieznajdował kredytu i aby ewicyi na dobrach wyż wspomnianych, z osoby jego nie przyymowano; oświadczający się zastrzega, i że takie długi w hipotecę nie dotykające, nie będzie obowiązany opłacać, przez niniejsze zapowiadając oświadczenie, jakowe w Imieniu wyż wspomnianego dziedzica dóbr, Świętorzeczka, Lasopola, Staszkuniszek i Petkuniszek, do akt Ziemskich Powiatu Wilkomierskiego wpisując, dla wiadomości każdego do Kuryera Litewskiego Wileńskiego trzykrotnie podaje. W protokule podpisano, Ignacy Parfianowicz Regent B. S. Granicz. Powiatu Wilkomierskiego.

Zgodno z protokółem świadcze, Hipolit Narkiewicz Ziem. Wilkom. Regent.

1. Sąd Ziemski Pttu Wileń. remissą Sądu Głó. Litgo Wileń. depar. 2go na domiar satysfakcyi kredytorom zeszyłych Jana i Józefa Szyrwińskich byłych kupców i obyw. Wileń. naznaczony, zajmując się w sessjach poobiednich rozbiorem tegoż dzieła, taxy exdywizyi rzezonnych Szyrwińskich po nastalych dyllacyynnych wyrokach, i po dopełnionych awizacyach obowiązujących kredytorow, i pretensorow, oraz debitorow zeszyłych Szyrwińskich do niezłóćcznego jawienia się w Sądzie Ziem. Wileń. polecił ostatecznie cancellaryi Sądu swojego przez awizacyą w Kuryerze Litt. zawiadomić strony, że naydaley w dniu 20 junii terazn. roku, weźmie oczewiście do namowy, ażeby więc o takowym postanowieniu strony wiadomemi byli, i niewiadomością niezastaniali, czyni się niniejsza publikata.

Józef Urbanowicz Reg. Ziem. Wileń.

1. Roku 1818 maja 17 dnia, oświadczenie w aktach Grodzkich Wileń. wpisane, jakowe w następnej wyraża się treści. Naysolenniejsze oświadczenie Imieniem WJ Pani Heleny z XX. Puzynow Kwiatkowskiej Rott. Pttu Wilkomier. w rzeczy zanosi się: iż przez ciąg pożyicia oświadczającej się z WJ Panem Wincentym Kwiatkowskim Rott. tegoż Pttu, jako mężem, dała się doświadczyć nie mało nieprzyjemnościow, osobliwie w stracie funduszu nie tylko swojego obżaltny i oświadczającej nadwierzając, i bez uwagi na przyszłość, poznażając coraz więcej długów, jakich już nie będąc w zdolności za jego wypłacenia, że obżaltn. wielokrotnie biorąc gotowemi u oświadczającej, jak pod różnemi datami własnoręczne jego pisma przekonają każdego; już nigdy nie może bydź w stanie wypłacenia, przy tak nieszczęśliwym swoim losie, nawet w ter. roku marca 30. pożyczwszy znaczną ilość udał się w odległą stronę, więc czując nad losem pozostałego potomstwa naszego i dla ocalenia choć szczupłego swojego własnego funduszu oświadczająca przedsięwzięła zapobiedz temu, aby publiczność niezostała uwiedziona przez zaciągnięcie od niego kredytow jakie powróconemi nie zostaną, kiedy żadnego niema majątku, ani kapitałow do zaspokojenia zawiadamia, co się zaś pozostaje jest własnością oświadczającej, nawet zawinione przez obżaltno znaczne kwantum oświadczającej, nie ma widoku jak odzyskać będzie mogła, nie tylko innym wypłacać nie będzie ogłasza, i w tém niniejszem oświadczeniem zapobiega każdego, tego oświadczenia podpis takowy. Helena z Xiążat Puzynow Kwiatkowska Rott. Wilkomier.

1. Gabryel Zieliński wzrostu słusznego, włosów czarnych, mający kryzę na czole, oczów siwych, nosa ściegłego, zawarł śluby małżeńskie w Kościele Zasławskim na Wołyniu przed laty siedmią i opuścił żonę od tegoż czasu Maryannę z Klawdow, miał w tę porę lat blisko 40. Ktoby wiedział o wspomnianym Zielińskim ma zawiadomić Konsystorz Łucki.

X. Marcin Krzyżanowski Kanonik Łucki Assessor Konsystorz.

1 Excerpt oświadczenia z protokołu potoczego Grodz. Pttu Wileńsk. w dacie niżej wymienionej zapisanego i tegoż czasu pod urzędową Grodzką tego Pttu pieczęcią stronie jest wydan.

Roku 1818. miesiąca junii 5 dnia. Przed Aktami Grodz. Pttu Wileńsk. stawając obecnie JPan Antoni Frąccesson oświadczenie poniższe wpisać do protokołu podał, w treści następnej pisane. Oświadczenie w imieniu kupca pierwszy gildy Józefa Kopscha zanasa się z następnych pobudek: Niżej podpisany będąc niezaprzeconym za dwoma Obligami w dniach 1 i 10 listopada 1815 roku przez JP. Johannę Steynningierową b. M. Wilna kupcowę sobie wydawnemu znacznego kapitału wierzycielem, i takowe stosunki (po bezprawnem onychże rozwiązaniu na dekrete Magystratowym Wileń, w 1817 czerwca 14 ogłoszonym) mając odżywianemi przez wyrok Depart. 2go w roku idącym marja 15 zapadły. Gdy spostrzega, że rzeczona Steynningierowa łącznie z opiekunami swoimi, PP. Kamińskim i Mauzerem nayważniejsze części swojego handlu, tak przed udecydowanym w domu konkursem, jako też po jegoż oświadczeniu publicznem niemniemy po uzyskanej w dniu 5 apryla z Magistratu predaż publicznem targiem handlowych artykułow i ruchomości naznaczającej rezolucyi, w tym ogólnym zachodzie wiele spełniła uchybień, i tajemnych massy już wierzycielskiej frymarków, pierwiej zaś kamiennicę w mieście Wilnie leżącą bez ceny szacunkowi odpowiedniej zmównie ku szkodzie kredytorów, siestrze swey JP. Kowalskiej i Szwagrowi mimo hipotecę na jey długów wybyć ośmieliła się, równą miarą postępując, gdy i przed podniesionym konkursem i po akcie wzmiankowanym, waxle, Obligi różne skrypta i pewne rachunki używając antedaty na Imię na przyjaznych sobie, interessem, albo krwią połączonych osób: wlewkami tajemnymi przeniosła, za imięmi zaś mniey ważnemi, sama w Grodzie Wileńskim z wielu debitorami rozwinęła processa a wlewko-nabywco, gdy do odległych subseliów w tuteyszej Gubernii i przyległych wprowadzając poszukiwanie prawne, wszyscy pospółtu massę wierzycielską, z wielu miar i tak ubogą na partykularne swoje mające nierozzerwany związek z samą debitorką Steynningierową obracając zyski, kiedy więc ustawy Monarsze o bankructwie takowe zabiegi dla wiary publiczney i cnoty wstępcznej wszelkim władzom scigać i karać przeznaczyły, a w tej drodze, gdy Sąd Głny cywilny Litt. Wileńsk 2go Departamentu dekretem 15 maja w roku terazniejszym uczynić rozporządzenie konkursu zebrać ogół majątku dłużniczego, i nayrychlejszą wierzycielom uczynić satysfakcyą zadeklarował, ku czemu gdy niżej podpisany, już wyniosł pozwy, i ma w regestrze remissyynnym zamieszczony aktorat, z tych powodów obwieścić całą publiczność zamierza, primo że JP. Steynningierowej handel a z nim wszystkie zagraniczne i krajowe stosunki przyczyną podniesionego konkursu już ustaly na zawsze, a ztąd i układy żadne z tymże handlem mieć nie mogą swojego waloru. secundo: że dzieło konkursowe w Departamencie 2gim Wileńsk. cywiln. Głnego Sądu ma się w krótkie odbywać, tertio: że zatem obliguje się każdy, ktokolwiek pod jakowemi względami zostaje dłużnym massie handlu teyże b. kupcowey, a by długów ani do rąk teyże, tudzież opiekunów JPP. Kamińskiego i Mauzera, czy do mających zmówne od Steynningierowej przelewy antedatowane, zaskarżone i ztąd nie pewne (pod obawą niezawodney tego rodzaju awansów utraty) nieplacił; dekrétów za umiemaną wierzycielką, lub od niej nabywcami w żadnym Sądzie niestanowił; owszem mocą już zaszłego w Departamencie postanowienia względnie tegoż konkursu do wzmiankowanej Magistratury excoptował się, w takowym przedmiocie niniejszy zanosząc protest, niżej podpisany umieścić go trzykrotnie w gazecie Kuryera Litt. dla publiczney wiedzy postanawia; u tegoż oświadczenia podpis w protokule taki.

Józef Kopsch
Zgodno Józef Bohusz Grodz. W. Regent.

1. Wedle Ukazu JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI Samowładnego całą Rossyą etc. etc. etc.

Urodzonym Konstancyi Kuchcińskiej z dokładem potomstwa i Opiekunow — Michałowi Heybowiczowi — Janowi Tomaszewiczowi — Tymowskiemu, iako pretensorom do masy funduszu po zeszyłym Ludwiku Jurcewiczu Pułkow. pozostałego, niemniemy dalszym poszukującym zawięnił tudzież urodz. Hieronimowi i Petroneli z Bobrownickich Strutynskim Szamb. b. dworu Pol. — Walentemu i Justynie Strutynskim Majorom b. Woysk Pol., Sukcesorom Kazimierza Swolynskiego, Majorowi A. . . . . Bystramowi, Ignacemu Prózorowi Woiewodz. Witeb. i następcem, Adamowi Iwaszkiewiczowi niewiczom Kapit. i successorom Jana Millera, Antoniemu Tromszczyńskiemu Sedz. Gran. Brasł. — Ta . . . . . Wołodkowi — Pawłowi Bohomolcowi Kapit. i nabywcy Stan. Zahorskiemu Chorą. W. Pol., Michałowi i Józefowi Kiersnowskim wespół z całym rodzeństwem — Wincentemu Eymontowi Rot. — Józefowi Wołodkowiczowi Marszał. Guber. Minsk — Michałowi Eydziejewiczowi

Porucz. Tadeuszowi Bienickiemu — Successorom Stanisława Wyrwicza z opiekunami — Mikołajowi Balewiczowi Assesor. b. Dziesien. — Franciszkowi i samev z successorami Jelskim Podkomor. i dalszym kredytorom rzeczowego nieżyjącego Pułkownika, pozew Edyktałny przed Sąd Główny Litewsko Wilenski 2. Departamentu wyniesiony z Instancyi urodz. Michała Jurcewicza Chorąż. XX. Zmuydz. oto, iż lubo Testamentem 1813 aprila 1. dnia sprawionym, zeszy Pułkownik Jurcewicz cały spadek po sobie z funduszow sumownych składający się żalłcemu przeznaczył, register swoich debitorow spisał i po dóysciu za onym summ wypadających tylko obzałł. Kuchenskiy z obligow pozostałych ezer. zł. 1,000 wybrać determinował, gdy jednak dotąd żalłcy nie był w stanie i summy poodbierać i Donatariuszow oraz pretensorow coraz odzywających się za-pokoić — Rozlokowani bowiem po różnych guberniach i powiatach odeymują sposobność żalłmu do ukaczenia interesow ze spadku po Pułkowniku Jurcewiczu wypływających, mnożą niewyliczone koszta, jak o tym przekonywają kwity i rewersa mianowicie w procederach z obzałł. Strutynskimi w gubernii Podolskiej, z Antropowem w powiecie Oszmien. z Zabą i Parczewskim w powiecie Zawiley. udzielnie też z opornego i niezręcznego uzyskania funduszow, placąc już niektórym, jakoto: Siemaszce, Kielszow, Kuczewskiemu, Przygodzkiemu, Zabie Łowczemu, Zydowni Chomce i dalszym, żalłcy własnych już kilka tysięcy rubli sryb. zryskował, należnych nawet sobie za kartami rubli srebr. do 1,000 w całości niepozyskał, owszem gdy dopiero po dekrete oczewistym Ziem. Oszmien. 1817 7bra 14 dnia ferowanym obzałł. Kuchenska niewolnic do Sądu Głównego żalłgo wywołała — obligow pozostałych nie-przyimie — Strutynscy zaś w obcych guberniach tworzą wybiegi — Haybowicz zaś za TB. 215 w Ziem. Wilkom. a Jan Tomaszewicz za zł. cztery tysiące siedm. et kilkadziesiąt procentem w Ziem. Brasł. rozwineli processa i żalłgo po różnych miejscach konwinkując do stracenia nawet własnego majątku przywodzą, zatem żalłcy celem domerzenia jednoczasowey wszystkim pretensorom satysfakcyi a od debitorow pozyskania zalegających długow przychodzi do Sądu Głównego w prozbach 1) Przeznaczenia jednego powiatowego Sądu ze wszystkimi debitorami i kredytorami zeszelego Ludwika Jurcewicza Półkownika w różnych powiatach i guberniach mieszkającymi z przepisaniem tej reguły, iżby Sąd Ziemski rekognoskując należności dla pretensorow oparł satysfakcyą na summach wskazanych po kredytorach tegoż Półkownika Jurcewicza, 2) Aprobaty Dekretu Ziem. Oszm. i w porządku satysfakcyi obzałł. Kuchenskiy odesłania do jednegoż Sądu powiatowego. 3) Zastrzeżenia wszystkim, pod karami prowadzenia interesu w jakiegokolwiek bądź gubernii lub powiecie, lecz w przeznaczoney Magistraturze uznania rozbioru chociażby pod niestannością, 4) o Jakowym postanowieniu Sądu Głównego Podolski, Witebski, Mohilewski, Minski, Grodzienski zawiadomienia, 5) Dowodow i odwodow żalłgo przyjęcia i za onymi na każdym poszczegulnie expensow prawnych wskazania oraz tego decydowania co przy sprawie żadanym będzie z wolną żaloby poprawą.

Roku 1818 mca stycznia 26, Woźny swiadcę iż z tego pozwa kopyw zgodnych z Autentykiem szesnaście w sprawie WJPana Michała Jurcewicza, Chorąż. Xiezt. Zmudz. przed Sąd Główny Lit. Wil. 2go Depar. po WW. JPP. Konstancę Kuchcińską z dokładem potomstwa i Opiekunow, Michała Heybowicza, Jana Tomaszewicza — Tymowskiego — Successorowi Kazimierza Swolynskiego A Bystrama Maiora — Ignacego Prozora Woie. Witeb. i jego następcow — Adama Iwaszkiewicza — Ta Wolołki — Pawła Bohomolca Kapit. Sta. Zahorski Chor. W. Polch — Michał i Józef Kiersnowskich wespół z całym rodzeństwem — Wincentego Eymonta Rot. Józefa Wołodkowicza Marszałka guber. Min. — Michała Ewdziwidowicza Poruc. i Mikołaja Balewicza b. asses. Dziesien. jednych niemających nigdzie ziemskich possessy, drugich w gubernii Litewskiej niemieszkających wyniesionego, do drzewi Sądowych w mieście Swięcianaach w gubernii Lite. w powiecie Zawiley. leżących, na dniu 26 poprzybiałem i dla zręczniejszey wszystkich wiadomości do gazet Litewskich podać samego W. Jurcewicza zobowiązałem — Wiktor Skinder Woźny Pttu Zawil.

1. Niżej podpisany mam honor prześwieta Publiczność zawiadomić, iż w Powiecie Brasławskim Gubernii Litewsko-Wileńskiej o trzy wiorsty od miasta Pow. Widz przy majątku Widzach Łowczyńskich do JW. Michała Wawrzeckiego Marszałka Brasł. wody mineralne siarczyste należące, od lat kilkunastu publiczności ze skutków swoich znajome, gły w terażniejszym roku za powiększeniem i urządzaniem nanowo przez dziedzica Łazienek, oraz z zabudowaniem nowego domu dla lokacyi przybyłych do wod gości wziąłem przy tychże wodach traktyjer, w którym starać się

będę każdemu z przybyłych tak w jedzeniu, jako też trunkach za pomierną cenę wszelką z mojej strony podług każdego życzenia i woli dopełnić usługę, o czem przez niniejszą awizacyą w Kurjerze Litewskim taskawą publiczność mam honor zawiadomić 1818 maja 7 dnia.

Traktyjernik Bazyli Jackowski.

Ogłoszenia po raz drugi i trzeci.

2. Excerpt oświadczenia z Protokółu potocznego Ziemskiego Pttu Wileńskiego w dacie niżej wyrażający się zapisanego et eorundem pod pieczęcią urzędową Ziemską tegoż powiatu na żądanie strony jest wydan.

Roku tysiąc ósmset osmnastego mca junii pierwszego dnia. Przed aktami Ziemskimi Pttu Wileń. stawając osobiście JW. Ignacy Bolcewicz Sędzia Graniczny Pttu Wilkom i Kawaler oświadczenie poniższe wpisać do Protokółu podał, którego wyrazy następane. Oświadczenie przez niżej podpisanego zanosi się z następney przyczyny. Zeszył s. p. Józef Bolcewicz Marszałek Wilkom. i Kawaler orderow w załatwieniu interessow pożyczal pieniądze i za nie wydawał obligi, za którymi, niektórym osobom optacał, niemając zwrotu swojego obligu; przez różne ku temu posługujące racye, lecz obok tego dla własnego bezpieczeństwa brał na zwrot obligu rewersa, dopiero gdy po zgonie jego w papierach ten skład znajdujemy, takż jeszcze słyszemy; że niektóre obligi są i zmyślone, mamy tedy za powinność każdego ostrzedz, ażeby nikt żadnych obligow przelewem nie nabywał bez skommunikowania się z nami Successorami, przez niniejsze w aktach Sądowych i w gazecie zamieszczające się oświadczenie zapowiadamy. U tego oświadczenia podpis w protokóle taki. Ignacy Bolcewicz Sędzia Graniczny Wilkom. i Kawaler.

Zgodziłem z protokółem Dominik Romanowicz Ziem. Pttu Wileńskiego Regent.

2. Apteka błękitna Wagnera dotąd w domu WW. Abramowiczów na przeciwko placu exystująca, od dnia 11 czerwca roku idącego do domu WW. Kunców pod N. 15, naprzeciw kościoła Sgo Kazimierza, przeniesioną i otworzoną będzie.

2. Sąd Taxatorsko-Exdywizorski dekretem Szlacheckiej opieki i Sądu Spraw cywilnych Bielskiego i Drohickiego Pttow dnia 6 Nowembra 1817 roku zapadłym, na rozdział dóbr Wierzchney Nagórney i Nadbużney z przyległościami w obwodzie Białostockim w powiecie Drohickim położonych, pomiędzy kredytorów i pretensorów WJPani Elżbiety z Hamerszmitów-Szpilewskiej przeznaczoney, w terminie pierwszym przez tenże dekret udeterminowanym, to jest: w dniu 15 decembra idącego 1817 roku ad fundum rzeczonych dóbr Wierzchney w komplecie z niżej podpisanych osób złożonym zebrawszy się, Administracyą tychże dóbr ustanowiwszy, inwentaryą, pomiar geometryczny, oraz komportacyą papierów na wszystkich stronach przeznaczywszy termin do powtórnego swojego zebrania się i ostatecznego całej sprawy konkursowey rozdecydowania na dzień 1 augusta 1819 roku determinował, oczym interessowane osoby przez Gazety obwieścić postanowił — Iżby przeto kredytorowie i pretensorowie z jakiegobądź źródła i pod jakim bądź tytułem do majątku W. Elżbiety Szpilewskiej mający roszczenia, obligi, karty, wezle, zapisy, słowem jakiegokolwiek nazwiska dokumenta, za któremi należności swoich w massie tegoż majątku dochodzić i poszukiwać chcą, do przeznaczoney komportacyi na dzień 15 junii 1818 roku do kancelaryi Sądu Spraw cywilnych Bielskiego i Drohickiego powiatów w Mieście Bielsku exystującego złożyli i oddali, a następnie w dniu 1 augusta 1819 roku jako już w ostatecznym na usatysfakcyonowanie wierzycieli W. Elżbiety Szpilewskiej oznaczonym terminie przed Sądem Exdywizorskim przez się lub przez plenipo-

tentów swoich stawali, i należności swych porządkiem prawami Litewskimi przepisany udowodniali, w przeciwnym bowiem zdarzeniu, że każdy niestawający kredytor w pretensyi swojej chociażby nayrealniejszej upadnie, i prawo poszukiwania satysfakcyi z oddanego pod exdywizyą majątku W. Elżbiety Szpilewskiej raz nazawsze utraci, niniejszém obwieszczeniem zawiadamia, ogłasza i zastrzega — Które to obwieszczenie trzykrotnie w Gazetach Warszawskiej, Korrespondenta Warszawskiego i Kuryera Litew. umieszczonym mieć chce — Datt w Wierzbachnej dnia 15 decembra 1817 roku.

Henryk Drewnowski Marszałek Powiatu Drohickiego
Prezes Sądu Taxatorsko-Exdywizor.

Marcin Jaworowski Sędzia Grodzki Powiatu Białostockiego, Exdywizor.

Jan Putkowski Sędzia Spraw Cywil. Białost. i Drohic.
Powiatu Exdywizor.

2. Excerpt oświadczenia z Protokołu potocznego Ziemskiego Powiatu Wilkomierskiego w dacie poniżej wyrażo nejzapisanego, et eorundem pod pieczęcią urzędową Ziemską Powiatu Wilkomierskiego stronie wydan.

Roku tysiąc ósmset ósmnastego miesiąca maja trzydziestego dnia oświadczenie Imieniem Stanisława Grużewskiego Choraży Powiatu Wilkomierskiego czyni się w treści następney: W roku tysiąc ósmset jedynastym za oblig przez Berki Mowszowicza Ass na pieniądze od JW Chrapowickiego należne WJPanu Ignacemu Bolcewiczowi przekazany po doliczeniu gotowemi rubli srebrnych tysiąc wydał skarżący się Grużewski temuż Berce od siebie na ośm tysięcy siedmset rubli oblig, na rzecz którego w roku tysiąc ósmset dwunastym zaliczył rubli srebrnych trzy tysiące, później to jest w roku tysiąc ósmset trzynastym xbra dziewiętnastego pieniądmi i zbożem przez WW. Bolcewicza i Ignacego Dołobowskiego do miasta Kowna żydowi Berce dostawionym uiścił całkowitą należność. Dochodzi teraz wiadomość że pomieniony Grużewskiego oblig, nayduje się w ręku W. F. Sachny Regenta Granicznego Pttu Trockiego; nie wie Grużewski jakim sposobem dostał się on w ręce Berki, który go innym przefrymarchył osobom, wie tylko że za nim nic dłużnym nie jest a do usprawiedliwienia się i do pozyskania pisma swojego w zupełności umorzonego a po różnych ręku błakającego się przedsiębiorac czynić krokiem prawa, niniejszysze w aktach zapisuje oświadczenie i do ogłoszenia przez gazety krajowe poddaje, w Protokule podpisano: Stanisław Grużewski Choraży Powiatu Wilkomierskiego.

Zgodno z Protokulem świadczę Hipolit Narkiewicz
Ziem. Will. Regent.

3. Sad Taxatorsko-Exdywizorski z niżej podpisanym osob złożony, za dekretem remissyynym Ziem. Oszm. na rozdział między kredytorow majątku Sieka do W. Ludowiki Voigtówny, spadkiem krwi po zeszyłym Andrzejcu

Voigiu Deputacie wywodowym dziedzicznie przynależącego; w Powiecie Oszmiań. położonego, po odbotyach zaś poprzedniego w roku ter. 1818 februaryi 19 na akcesso-ryne wyrokowanie zjezdzie, i po zaszcley już w tem celu wstępney decyzji ostatecznie dopioro w dniu 1 junii idącego roku do przyymowania pretensyow kredytor-skich przystąpi, a samą zaś pryncypalną sprawę, na dniu 7 tegoż mca postanowił wziąć w namowę. Żeby więc rze-czoney W. Voigtówny kredytorowie i pretensorowie od których jeszcze stannosci nie oświadczo no składając się niewiadomością z dowodami swoje pretensye usprawie- dliwiającemi nayrychley stawali, sub amissione zastrze- ga, i w tym celu ninieyszą awizacyą w gazetach Kurye- ra Litgo umieszcza.

Raymund Chodźko Sędzia Ziem. Oszm.

Alfons Witański Sędzia Grodz. Oszm.

Franciszek Paszkiewicz Sędzia Grodz. Oszm.

Piotr Stankiewicz Adwokat Subselliow Oszm. Regent Ex.

3. Roku 1818 maja 26 dnia. O godzinie 6tey po po- łudniu z Wilna z kamienicy Dabrowey, na Ulicy bernarajń- skiey położoney, zbiegł Forsys poddany mój Wincenty Macie- jewski lat siedmnaście mający: wzrostu niskiego, twarzy płaskiey szerokiey, włosow światłych nieco kędzierzawych, w odzieniu, szpencer koloru piaskowego, kamizelka sukna ciemno-szaraczkowego, maytki ciemno-szaraczkowe z su- kna domowego z lampasami czarnemi i z wypustką ponsową, płaszcz sukna kramnego ciemno-szaraczkowy bez kotnierza długiego, wyniosł. Ktorego jesliby kto poścignął, uprasza niżej podpisany azeby do Policyi miejscowej gdzie będzie poymany był przystawiony, gdyż wiele szkody w possessyi mojej Szaykunach w powiecie Zawileyskim położoney zrobił.

Adam Kuczewski S. Gr. Ptu Zawil.

5. W Białorusko - Witebskiey gubernii powiecie Sie- bieżkim przedaje się nieruchomy majątek obywatela Xi- cicia Alexandra Kantakuzina, złożony z dwóch większych, i trzeciego mnieyszego folwarku ze wsiami, w których włóścian płci męzkiey czterysta dusz, po 250 rubli assygn- dusza; ziemi wlok trzysta, z dostateczną ilością siano- żęci, z połowem ryb, i rzeka, na której może bydź do- bry młyn. Ktoby życzył takowy majątek nabydź, zechce sam osobiście, lub listownie adressować się do niżej pod- pisanego w pomienionym powiecie, w majątku Sielco-Ale- jowka zwanym mieszkającego.

Siebieżkiego powiatu Obywatel i Plenipotent.
Jan Choltostński.

Wyjeżdżają za granicę.

1. Do Niemiec i Francyi Jan Gwalbert Rudomina Wi- zytator Szkół Uniwersytetu Imperatorskiego Wileńskiego.

1 Do Królestwa Pruskiego Wileński mieszczanin Józef Ay- zykowicz Mowszowicz Zamberg z Judetem Hirszowiczem Chanessem antokolskim na miesiący 10.

Od dnia 1go następującego miesiąca lipca zaczyna się drugie półrocze prenumeraty na ga- zetę Kuryera Litt. Prenumerować można: w Wilnie: w Expedycyi gazetney głównego Pocz- tantu Litt. i u Redaktora, mieszkającego na ulicy święto-jańskiej, w domu pod Nrem 455, naprzeciw xiegarni uniwersyteckiey, a w innych Guberniach we wszystkich Kantorach i Expedycyach pocztowych. Z przesyłaniem pocztą przyymuje się prenumerata tylko na pół- roku; odbierający na miejscu w Wilnie mogą prenumerować i kwartalowie. Prenumerata półroczna z pocztą jest rubli srebrn. 7; bez poczty na półroku rubli srebrn. 4 kop. 50; na kwartał rubli 2 kop. 50.

Również na wszystkich urzędach pocztowych i w Redakcyi można prenumerować na dzieło peryodyczne, *Dziennik Wileński* roku 1818, na które prenumerata przyymuje się tyl- ko rocznie: z przesyłaniem pocztą rubli srebr. 5, a na miejscu w Wilnie rubli srebr. 3 kop 60. Prenumerujący otrzyma numera dotąd wyszłe.

W tychże miejscach przyymuje się prenumerata i na pismo peryodyczne: *Wiadomości Brukowe*, z pocztą rubli 3 kop. 50, bez poczty rubli 2 kop. 50. Prenumeruje się tylko ro- cznie: numera od początku roku wszystkie oddane będą. Można toż pismo mieć i od po- czątku jego nastania, z przesłaniem pocztą za rubli 6.

Wilno dnia 7 Czerwca 1818 roku.

Ogłoszenia po raz drugi i trzeci.

3 Sąd Taxatorsko Exdywizorski na usatysfakcyonowanie kredytorów i rozmaitego tytułu pretensorów W. Józefa Kowerskiego Sędziego Graniczn. Pttu Borysowskiego dekretem Remissyynym Ziemsk. Borys. w roku 1817 miesiąca gbra 12 dnia zaszłym, do dziedzicznej jego majątności Dalkiewiczowej, w Pttcie Borys. leżącej przeznaczony, w terminie zakreślonym w dniu 17 Xbra tegoż 1817 roku w zadeterminowanym komplecie do pomienionej majątności Dalkiewiczowej przybywszy, obrzędem prawnym Sądową jurysdykcyą ufundowawszy, po wysłuchaniu głosów od stron obecnie w tym czasie znajdujących się odbytych, pierwsze zjazdowym wyrokiem w dniu 18 Xbra 1817 roku ogłoszonym, ułatwiając od stron przyniesione spory i spełniając właściwe pierwszemu terminowi obiektu, ogólny wymiar majątności Dalkiewicz konkursowi poświęconey nakazał, Jeometrów do tego obiektu przeznaczył, aby pomiare taką od dnia 1 maja 1818 roku rozpoczynawszy, oną z najakuratniejszą dokładnością do aktu tacy i exdywizyi nieuchronną do terminu na zjazd powtórny naznaczonego ukończyli, zalecił. Majątność Dalkiewiczowa, aktualnych w niej zastawnych Posesorów w nienaruszonej mocy zostawiwszy, z pod jurysdykcyynych posesyów w urzędową administracyą zajął, komportacyą wszelkich tranzakcyów jakiegokolwiek rodzaju pretensye do masy konkursowej wyswiewających na kredytorach niemniej do wyswiewania aktualności masy konkursowej uległej na dziedzicu debitorze wespół z kopią spraw na dniu 1 junii 1818 roku do kancelaryi Ziemsk. Borys. pod karami sprzeciwieństwa zakryślił i wszystkie pierwsze zjazdowemu terminowi właściwe obiektu ułatwiwszy, na powtórny zjazd Sądowi do pryncypalnego rzeczy rozbioru dniu 20 gbra roku biegnącego zadeterminowawszy, aby strony interessowane, o tém zawiadomionemi zostali i w takowym terminie pretensye swe do masy konkursowej W. Józefa Kowerskiego, na tacy i exdywizyi oświadczoney regulując się przed Sądem udowodniłi pod nieustanną w przeciwnem zdarzeniu amissyą, przez gazetę Kuryera Litt. trzykrotnie zaawizować postanowiwszy niniejszym to spełnia. Datt 1818 miesiąca maja 13 dnia.

Ziemsk. i Exdywizorski Prezyd. Felix Trucewski.

January Korkozowicz Sędz. i Exdywizor.

Ignacy Poklewski Kożu Pisarz i Exdywizor.

3 Excerpt z protokołu potoczego Ziemsk. Powiatu Sluck. w dacie niżej wyrażoney uczynionego oświadczenia a w roku terażniejszym 1818 miesiąca maja 18 dnia za opłatą poszlin Monarszych pod pieczęcią urzędową Ziemsk. Pttu służącą stronie jest wydan.

Roku 1818 marca 6 dnia, przed aktami JEGO JM-PERATORSKIEY MOŚCI Ziemsk. Pttu Sluck: w imieniu W. J. Pana Dominika Ogrodzińskiego Stóln. Ziemsk. Chelm. przeciwko W. J. Pani Wiktoryi z Ogrodzińskich Makarskiej Rottm. Nowogr. naysolenniejsze czyni się oświadczenie w rzeczy następnej; iż obżłtna Makarska nie posiadając najmniej rozwagi i tego wszystkiego co tylko za jey dobrą opinią przepowiadać mogło, w dniu 4 terażniejszego miesiąca pod niebytność żallgo w domu napadwszy na mieszkanie właśnie wtenczas kiedy żona żallgo wyszła na folwark dla rozrządzenia ekonomicznego zamek u drzwi odbiła i zabrawszy kufry z papierami one podobiała, papiery tam znajdujące się u mianowicie oblig od JO. X. Michała W. Wil od obżłtny żallmu się przyrzeczeniu się posesysi zastawney folwark Nowosiolok: przelany i dalsze inne jakie bydz mogły zabrawła, żallcy zallm przed powszechnością oświadcza i każdego ostrzega żeby z obżłtną Makarską w żadne układy nikt nie wchodził i przelewami takowych dokumentów nie nabywał, gdyż te żadnego waloru i mocy mieć nie mogą, bo o zwrot onych processem dopominać się przedsiębierze, żallcy takowe oświadczenie w aktach Ziemsk. Sluckich zapisując

podpisuje, u tego Manifestu podpis następnny: Dominik Ogrodziński Stóln. Ziemi Chelm.

Zgodno z protokulem Ignacy Barancewicz Regent G. S.

3. Dekretem Remissyynym Sądu Ziem. Nowogr. w r. 1817 februar. 19 d. zapadłym, Sąd taxatorsko-exdywizorski na usatysfakcyonowanie wierzytelców zeszłego Franciszka Woynilowicza Instygatora Litgo zeszłej żony jego Anny z Narbuttow Woynilowiczowej potém Haraburdziny, i powtórnego jey męża W. Tadeusza Haraburdy przeznaczony i w dniu 1 maja 1817 r. jako w terminie remissy Ziemską zamierzonym, infundo dobr Kottłowa w Powiecie Nowogrodz. leżących reasumowany co do komportacyów, wymiarów, i dalszych szczegółów pierwszemu zjazdowi właściwe postanowiwszy judykata, i powtórny na kontynucyą dzieła w dniu 3 gbra 1817 r. naznaczywszy termin, o tém ieteressowane osoby przez domieszczoną w gazecie Kuryera Litgo awizacyą, w tymże 1817 r. maja 3 datnę zawiadomił, w jakowym to powtórnym terminie znowu Sąd Exdywizorski infundo Kottłowa zebrany, poprzedniczemu akcessoryynemu wyrokowi swojemu (dla niewypelnienia onego przez strony do tej sprawy należne) nakazawszy satysfakcyą, termin trzeciemu już zjazdowi, dzień 26 februar. terażniejszego 1818 r. zamierzył, i o tém przez gazetę Kuryera Litgo w dacie 7 gbra 1817 r. awizował, następnie w dniu 26 februar. terażn. 1818 r. Sąd Exdywizorski w Kortowie zebrany, na żądanie stron wówczas na Sądzie obecnych, oraz samego W. Kazimierza Woynilowicza zeszłego Instygatora następcy, i jego bylego opiekuna JW. Józefa Narbutta Starosty Trabsk. kontynuacyą exdywizyi dzieła, do dnia 1. maja idącego roku odroczył, a w tém terminie znowu do Kottłowa przybywszy i w przeciągu dni kilkunastu wnoszonych przez strony głosów produktowych wysłuchawszy, dla nieprzybywania stron dalszych, i wniesioney ze strony W. Kazimierza Woynilowicza Instygatorowicza Litgo prozby o udział dla niego czasu ku przygotowaniu potrzebnego tej sprawy wyjaśnienia i tłumaczenia się, Sądy swoje do dnia 28 maja terażniejszego 1818 r. odkładając, że w tym terminie po wysłuchaniu przynieść się powinno ze strony dziedzica tłumaczenia się i objawić się niezwłocznie winnych kredytorskich pretensyów, nieoczekując na nieprzybywające strony, dzieło Sądowi swojemu przez remissę Ziemską poruczone do oczewistego przedsięwzięcia rozpoznania, i w tém stronom przychodzącym stosownie do uczynioney kognicyi i regul Ziem. remissy dopełni satysfakcyą, zapowiedział. O czém interessowane osoby przez niniejszą w gazecie Kuryera Litgo trzykrotnie domieszczyć się powinna awizacyą raz ostatni zawiadamia. Dzieło się w Kortowie na Sessyi Sądowej roku 1818 miesiąca maja 14 dnia.

Eleutery Siemiradzki b. Podkomorzy Pttu Nowogr. Prezydujący Exdywizor. Franciszek Wereszczaka b. Prez. Ziem. Nowogr. Exdywizor. Franciszek Pilecki b. Sędzia Ziem. Nowogr. Exdywizor. Nikodem Kiersnowski Ziem. Nowogr. i Exdywizyi Regent.

3 Alexandra z Danbrowskich w pierwszym zamęściu, Kollaska Assesorowa Mininowa, a teraz Kapitanowa woysk Pollech Packiewiczowa, czynię wiadomo niniejszym oświadczeniem: iż wydane pomienionemu Packiewiczowi dwie Plenipotencye w dacie 1816 października 12, i 1817 lipca 5 dnia, zanesionym urzędowie w aktach Ziemsk. Wileńsk. dnia 15 maja, roku terażniejszego, manifestem cofnelam, za nieważne uznałam i na zawsze skasowałam, przeto iżby nikt z pomienionym Packiewiczem w żadne opisy ani układy nie wchodził, na mocy tych Plenipotencyi i żadnych innych na jego imię wydanych przezemnie tranzaktów, lub dotąd w mocy jego zostających papierów moich, przez gazetę Kuryera Litewskiego ogłaszam, i ostrzegam. Dan w Wilnie 1818 maja 27 d. Alexandra Packiewiczowa.

3 Bat ... dnie zbudowany, unoszący pak ze sta beczek zboża ... z masztem i linami, będący na Wilii, jest ... Ktoby życzył kupić, zgłosić się raczy do W. Sciepury Kapitana, mieszkającego w Wilnie na Zarzeczcu, w domie Sylwestrowicza.

3 Wypis z xiąg Ziemskich Pttu Wileńskiego roku 1818 miesiąca maja 27 dnia.

Przed aktami Ziemsk. Pttu Wileńsk. stawając osobiście W. J. Pan Adam Chocianowski Sędzia Gran. Pttu Borysowsk. oświadczenie wpisać do Protokołu podał następnie pisane: Oświadczenie imieniem JW. Michała Pułkownika wojsk pollich Prezydenta Sądów Granicz. Guber. Wileńsk. Kawalera Orderu S. Stanisława 1szej klasy, Piusa Marszałk. Pttu Borysowsk., Wincentego, Józefa, Kamilli, nieletniego potomstwa zeszłego Dominika Marszałka Hrabów Tyszkiewiczów naturalnych sukcesorów po zeszłym bez potomie ich bracie Wincentym Hrabie Tyszkiewiczu Referendarzu W. X. Litt. Kawalera Orderów pollich, czyni się z powodu i w wyjaśnieniu następnem. Gdy JW. Tadeusz Hrabia Tyszkiewicz generał Brygady wojsk pollich i Kawaler, publikowanym w gazecie Kuryera Litt. N. 40 zapozwaniem po JW. Józefa Wawrzeckiego Jenerała, czyni siebie dziedzicem i aktorem całkowitego majątku ruchomego i leżącego JW. Referendarza Tyszkiewicza i przez procedera z różnemi utwierdza się na tém dziedzictwie; my sukcesorowie pewni zawsze odzyskania w każdym czasie swojej własności jedynie dla zapobieżenia mitręgom i stracie wielu osob interesowanych przymuszeni jesteśmy objaśnić Publiczność o całkowitym stanie i koleci takowego interessu jak też o prawie naszym do wszelkiej pozostałości po JW. Referendarzu. Troskliwy za dni życia swego rzeczony Referendarz Litt. Tyszkiewicz o spełnienie przez następców swych legacyi i zapisów, równie po swym zeyściu zostawieniu w spokojności ziemnego i ruchomego majątku, gdy niechciał i niemógł nas prawych sukcesorów oddalić od niego, jako wziętego sukcesyją po niedawnych jego i naszych przodkach, gdy robiąc kilkakrotnie do tego celu projekta nie ostatecznie skończyć niemógł, w roku 1816 do miesiąca junii odłożył jak poświęcająca jego własne pisma. Decz nie dożywszy takowego terminu nagłe tegoż roku w miesiącu marcu życie zakończył, naturalną drogą sukcesyji, z porządku prawa nam braciom swoim stryjeczno rodzonym utworzył do wszelkiego po sobie pozostałego majątku. Jakoż w krótkim czasie bez żadnej od nikogo przeszkody i zawładania, takowy majątek przez Intronissją w przytomności i świadectwie wielu Obywatelów, a między niemi i JW. Jenerała Tyszkiewicza czynioną, i wraz przed aktami Ziemsk. Wólkowysk. zeznaną, w moc władania i szafunek jako prawną i naturalną naszą własność objęliśmy gdzie folwarki hrabstwa Swisłockiego w Pttcie Wólkowyskim najlepiej urządzone w liczne inwentarze miedź i sprzęt Ekonomiczny najdostateczniej opatrzone z miasteczkiem sto kilkadziesiąt tysięcy złtch czyniacem roczney intraty. Poddanych chat kilkaset w najlepszym stanie, lasu towarne nad splawnemi rzekami wlok 1200 nappilniey zakonserwowanego, mieszkania rezydencyonalne w miasteczku i folwarkach należycie opatrzone, liczną oborę, stada, pojazdy, miedź, cynę, srebro, porcelanę i t. d. w autentycznych inwentarzach, po szczególe opisane, nadto kilkaset beczek żyta, kilkaset becz. jarzyny, kilkanaście tysięcy garcy wódki, do dwukroć sto tysięcy złtch gotowych pieniędzy prócz intraty biało-polskiej do miliona złtch Poll. za różnemi Obligami znaleźliśmy. Wspokoynym mając to wszystko dzierżeniu i władaniu przez czas znaczny, gdy dla interessów naszych w drugą Gubernią odległych powiatów do naszych domów wyjechać przymuszni byliśmy, ogólny Rząd, w imieniu naszym całkowitego Hrabstwa Swisłockiego, równie jak dozór gotowych pieniędzy i wszelkiego rodzaju ruchomości, wszystkich dokumentów obligów i całego Archiwum do późniejszego między nami bracią sukcesorami podziału, wydanym na piśmie instrumetnem P. Janowi Siedlichowskiemu poruczyliśmy, same tylko srebro w proporcjonalney schedzie do siebie zabrawszy. Przed kilku miesiący ustanowiony od nas ofycalista Siedlichowski w imieniu naszym rządził majątkiem całkowitym i miał w dozorze swoim wszystko co tylko się pozostało na Swisłoczcu po Referendarzu, w ostatku zdradliwie i wiarołomnie bez żadnego nam oddalonym nawet oznajmienia wszedłszy w kondyktowa umowę z JW. Hrabią Tadeuszem Tyszkiewiczem jeneralem, nie bez upewnienia wielkich dla siebie pożytków szczególnie kwietacyi z tyloletnich rządów z których zebrał majątek, oddał onemu nie tylko folwarki ze sprzętem i inwentarzem, ale wszelkie zboże, wódkę, sumnę gotową, słowem wszystko cośmy znaleźli i objęli. JW. jenerał żadnego pod jakimkolwiek tytułem w świecie i Prawodawstwie całkowitym, nie ma wstępu do majątku po bracie naszym, nie ma prawa darownego, przdażnego, zastawnego, ani arędównego nawet, ani od jego ani od nas nikt się nie nie zrzekł na imię jego, kilka po-

kolei przed nim jeszcze drogę w sukcesyji uaturalney przecina bez żadnego sądu, dekretu, nawet bez zapozwu obwieszczenia, i wiadomości naszej; niepraktykowanym dotąd na świecie porządkiem, zajął nasz od naddziadów naszych przez nas zapossydowany i długo rządzony majątek. Gdy jedyna małoletność naszych synowców Wincentego i Józefa była dotąd przeszkodą przez wspólne działania do powrotu, pośrednictwem samey Policji do naszego domu i majątku Hrabstwa Swisłockiego, a Ewikcyą na odpowiedzialność widzieliśmy dotąd dostateczną za wszystkie zbierane intraty i zabory na majątku dziedzicznym i sumownym JW. jenerała Tyszkiewicza, ostrzegamy dopiero tak JW. Wawrzeckiego jenerała winnego nam braciom Referendarza za obligami w stopniu zeszłego brata swego Senatora Wojewody Wawrzeckiego, jako też wszystkich, a nayszczególniey opiekę Xieźniczki Stefani Radziwiłówny, całą masę jej majątku tymże porządkiem nam gorą ośm kroć sto tysięcy dłużną, i oney Prokuratora, tudzież dalszych interessowanych aby w żadne układy, umowy, przeławy nie wchodził z rzeczy i majątku po JW. Referendarzu z JW. Jeneralem Tyszkiewiczem, żadnych dokumentów z nim w tym przedmiocie nie stanowili; słowem nic nie robili, bo my wszystko wczesnie za nieważne ogłaszamy, i do majątku naszego Hrabstwa Swisłockiego niezawodnie powrócimy i na każdym naszej należności poszukiwać będziemy naysolenniey oświadczamy się i upewniamy dat roku 1818 miesiąca maja 27 dnia w Wilnie; u tego oświadczenia podpisy czyniacych następnie, M. Hrabia Tyszkiewicz Pułkownik wojsk pollich i Kawaler, Pius Hrabia Tyszkiewicz Marszał. Pttu Borysowsk. Jan Chodźko jako opiekun nieletnich Tyszkiewiczów Marszałkowiczów Borysowsk. Józef Słizeń Marszałek b. Borysowsk. opiekun, po podaniu do akt jest takowe oświadczenie w xięgi Ziemsk. Pttu Wileńsk. wpisane z których i ten wypis pod pieczęcią Ziemsk. Pttu Wileńsk. jest wydau. Correctum Józef Stempkowski Reg. Z. Wileń.

3 Sądem, ustanowieni opiekunowie nad pozostałą po śmierci Ryzkiego kupca 1zey gildy i Starszyny Karola Chrystofa Ryckmanna, wdową Maryą Zofią z domu Griesenberg, prosili Ryzkiego szlachetnego Magistratu; zrobić obwieszczenie, wzywające kredytörów zmarłego jej męża; również jak zostających pod jej zawiadywaniem różnych handlowych firm, wprzód pod imieniem Karola Chrystofa Ryckmanna i syna, a później pod imieniem Karola Chrystofa Ryckmanna, a mianowicie tych z nich kredytörów, którzy żadnych ingrossowanych pretensyji niemają. Szlachetny Magistrat, czyniac zadosyć tej ich prośbie, dla lepszego skutku, i uczynienia obwieszczenia zalecił im udać się w tém przedmiocie do Ryzkiego sierockiego Sądu, dla czego, ten Szlachetny sierocki Sąd uwiadamiając tych kredytörów, wyżey wspomnionego zmarłego, których pretensyje ingrossowane i publicznym porządkiem zabezpieczone, wzywa ninieyszem wszystkich i każdego, którzyby do pozostałego po zmarłym ryzkim 1zey gildy kupcu i starszyny Karolu Chrystofie Ryckmannie majątku, lub do zostających w jego zarządzaniu pod imieniem Karola Chrystofa Ryckmana i syna, a później pod imieniem Karola Chrystofa Ryckmana, różnych kupieckich firm, mogli mieć jakie poszukiwanie lub pretensyje, iżby jawili się ze swoich należności dokumentami do ryzkiego szlachecko-sierockiego Sądu, lub do jego Kancellaryi, licząc od daty niżej położoney w przeciagu 6ciomiesięcznego dla obwieszczeń terminu, i niepoźniej jak do 27 oktobra terażniejszego 1818 roku, z tém ostrzeżeniem: iż w przeciwnym razie po upłynieniu już tego ostatniego terminu, oni ze swojemi przedstawieniami ani przyjętymi, ani uważanemi ni będą a mają być pozbawieni przez własną winę wszystkich do poszukiwania praw podług tego. Wszyscy i każdy mają postępować i strat unikać. Publikowano w Ryskim Ratuszu Aprila 27 dnia 1818 roku. Ryskiego sierockiego Sądu Sekretarz (podpisano) F. Germann.

Wyjeżdżają za granicę.

3 Wyjeżdża za granicę do państwa Austryackiego obywatel Oszmiańskiego Pttu, W. Jerzy Klemioto z służącym swoim Janem Rutkowskim.

3 Wyjeżdża za granicę do miast Królestwa Pruskiego Memla i Królewca WJ Pan Gaspar Iwaszkiewicz Kapitan b. wojsk Polskich ze służącymi Janem Krulikowkim i Michałem Gabszewiczem na miesiąc trzy.